

JOSIP PUPAČIĆ

(19. 9. 1928. - 23. 5. 1971.)

Moj križ svejedno goriEvo me, moj svijete, na raskršću
I tvom i mome

Oprostimo se. - Ti plačeš

Moj križ svejedno gori

Udaljuješ se; bez pozdrava, bez riječi, bez boga

I odlazim prema istoj nepoznatoj zvijezdi

Snijeg pada, zemlja raste

A ti poražen toneš

Grad li si, selo, ili neki postišeni narod

U krčmi

Moj križ svejedno gori

Uzdignut, razapet, mračan

Dovikujem ti: - On gori

Dovikujem ti: - Ti strepiš

Iskre po tebi pršte

Peku stravične snove

Moj svijete, uzalud stvaran

Moj svijete, uzalud ljubljen

Moj svijete

Udaljujem se. Pružam za tobom ruke

Sjene velikih vojski nadiru iz davnina

Zrak su omastile strijele

Razbijen, usitnjen sanjaš

Neprestane pritištu mōre

Vjekovi pokapaju svjetlo

Rane otaca izrastaju u kraste

Divna majka Margarita prodaje suze

Majka Margarita

Moj križ svejedno gori

Nosim ga - moj križ a tvoje ime

Nosim ga, slomljen ma svečan

Put a ne vidim nigdje

Voda po kojoj hodam hlapi

Poda mnom bujaju pare

Moj križ svejedno gori

Odblistava u beskraj tvoje ime

Udaljujemo se

I putujemo prema istoj nepoznatoj zvijezdi

Ti toneš po svome snu

A ja koračam i grcam, i grcam, i gledam

Prema beskraju

Moj križ svejedno gori

Moj križ a tvoje ime

...

(redigirano Hrvatsko slovo od 17. 5. 1996.)

More

I gledam more gdje se meni penje

i slušam more dobrojutro veli

i ono sluša mene ja mu šapćem

o dobrojutro more kažem tiho

pa opet tiše ponovim mu pozdrav

a more sluša sluša pa se smije

pa šuti pa se smije pa se penje

i gledam more gledam more zlato

i gledam more gdje se meni penje

i dobrojutro kažem more zlato

i dobrojutro more more kaže

i zagrlj me more oko vrata

i more i ja i ja s morem zlatom

sjedimo skupa na žalu vrh brijega

i smijemo se smijemo se moru

...

(Slobodna Dalmacija, 25. 2. 1996.)

DRAGO IVANIŠEVIĆ

(10. 2. 1907. - 3. 6. 1981.)

Hrvatska

Veci Holjevcu

Ni brda nisu,

ni doline, ni rijeke, ni more,

ni oblaci nisu,

ni kiša, ni snijeg nije

moja Hrvatska...

Jer Hrvatska nije zemlja, kamen, voda,

Hrvatska je riječ koju naučih od majke

i ono u riječi mnogo dublje od riječi;

i ono dublje s Hrvatskom me veže,

s Hrvatskom Hrvata,

s patnjama njenim,

sa smijehom i nadom,

s ljudima me veže,

te ja kao Hrvat brat sam sviju ljudi.

I kud god idem sa mnom je Hrvatska!

...

(Hrvatsko slovo, 23. 7. 1999.)

Isprika i dvije napomene: MOLBA I PRIGOVORI:

Došlo je vrijeme za reći da sam u posljednjih desetak godina redovito čitao *Slobodnu* i *Nedjeljnu Dalmaciju*, zatim - od njihova prvog broja - *Vijenac*, *Hrvatsko slovo*, *Zarez*, *Feral*, *Globus*, *Nacional*, čitao sam gotovo redovito *Mogućnosti*, povremeno *Forum* i *Književnu Rijeku*, a ostale časopise vrlo, vrlo rijetko. Stoga, lijepo molim sve pjesnike i urednike koji znaju za neku sjajnu pjesmu, objavljenu u dnevnim listovima, tjednicima (dvo-tjednicima) ili časopisima od 1. siječnja 1990. da mi je pošalju na adresu *Forum* *Slobodne Dalmacije* - kako bi ovaj *Drugotisak* mogao zivjeti.

Što se tiče prigovora - kritizirao sam "zahvate" na Marovićevoj pjesmi *OČE NAŠ* (koji su doveli do nametljivo-simetrične "verzaj varijante") i na Sabolovoj *KAD IZGOVORIM TVOJE IME*, ali pravu "dozu" nepoštivanja pokojni-

ka osjetio sam tek na pjesmi *MOJ KRIŽ SVEJEDNO GORI* Josipa Pupačića. Kroz ruke mi je prošlo sedam "varijanti", koje se ugrubo mogu podijeliti u dvije grupe - s 48 stihova i s 43 sti-

"Varijanta 48" zastupljena je u antologiji N. Jurice i B. Petrača *U SJENI TRANSCENDENCIJE*, 1999.; u antologiji Stijepa Mijovića Kočana *SKUPLJENA BAŠTINA*, 1993.; u knjizi *JOSIP PUPAČIĆ: IZABRANE PJESME*, koju je također priredio Kočan za nakladnika *Riječ*, Vinkovci, 1997.; u knjizi *JOSIP PUPAČIĆ: USPRAVAN HOD*, 1998.; i u knjizi *JOSIP PUPAČIĆ: PJESME*, *Mladost*, Zagreb, 1984.

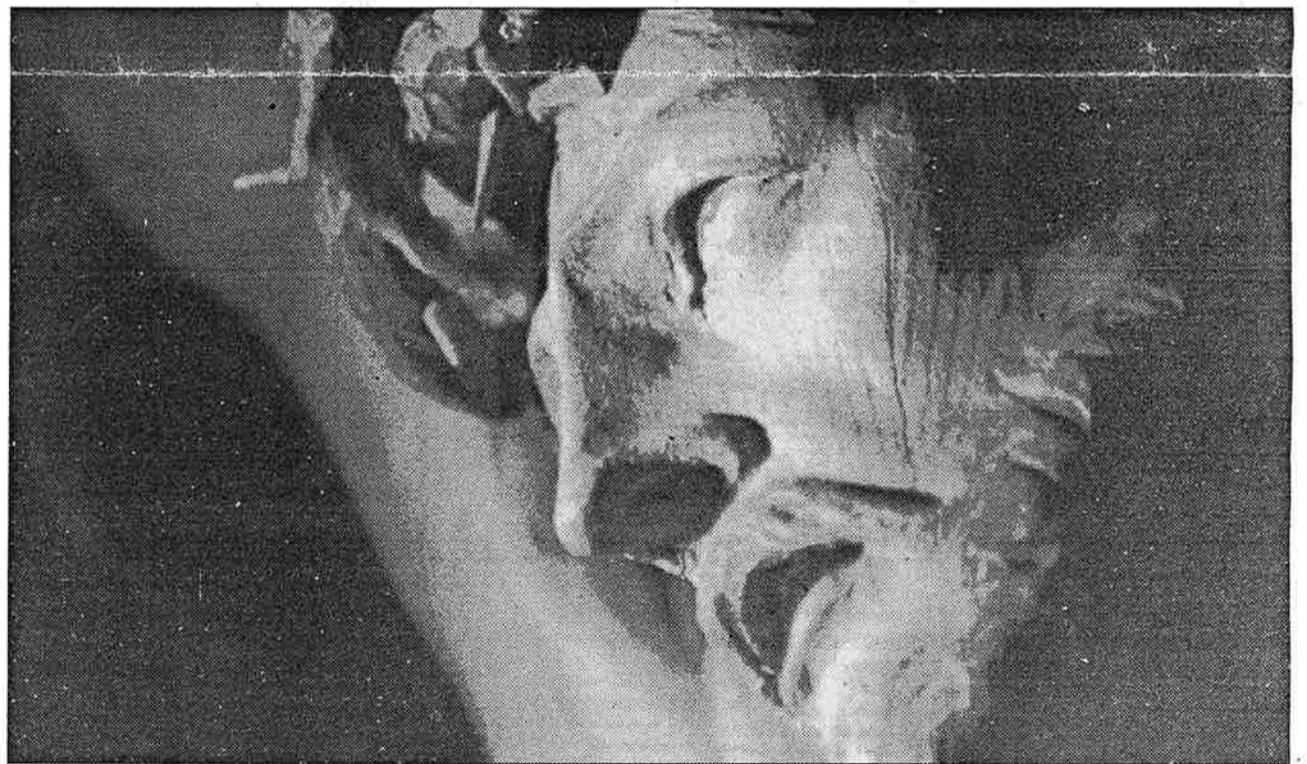
"Varijanta 43" zastupljena je u *ZLATNOJ KNJIZI HRVATSKOG PJEŠNIŠTVA* (četiri izdanja od 1971. do 1991.) što ju je priredio Vlatko Pavle-

tić i u tjedniku *Hrvatsko slovo*, koje je u "varijantu 43" ubacio dodatne izmjene, recimo - četiri proreda, čime se jedinstvena pjesnička struktura rastavlja u pet kitica, a i bog je pretvoren u Boga (s velikim B) što je djetinjast falsifikat, a ne dokaž "katoličkog rodoljublja" kao što mnogi misle. Da skratim, izabrao sam Pavletićevu "varijantu" samo zato jer je prvo izdanje iz 1971. Pupačić mogao vidjeti (gotovu knjigu ili barem "špalte"), što bi bila autorska potvrda vjerodostojnosti.

I da završim: ubuduće se neću opterećivati ovakvim ili sličnim prigovorima, kada već za detaljne analize nemam nikakvih uvjeta. Uostalom, dovoljno mi je vjerovati u korisnost svojega posla, a to je biranje pjesama isključivo prema njihovoj kvaliteti, jer je svaka druga odrednica pogubna za hrvatsku kulturu.

I.M.

TROJICA DAVNO PREMINULIH PJESNIKA

VIKTOR VIDA

(2. 10. 1913. - 25. 9. 1960.)

Boka

Vješto su satkane te bajke o našim ocima što morem plovljahu.

U starim slikama gledamo danas junačke likove admirala.

I čini nam se da je uistištu to bilo vrijeme sjajnih pobjeda, svih ovih pirata na trabakulima s krmom od korala.

No tko osporava da im je venom tekla gusarska krv,

i da su pred freskom Naše Gospe palili svijeće (da pljačka bude bolja).

Ali rad istine ušutkajmo srce *i ne tajimo*~~i ne tajimo~~ da je njihov život bio vječita patnja i nevolja.

Da, svi ti "morski vukovi", čije portrete gledate sada u ulju,

vijek su svoj prošli u negvama do Kvarnera do Kalamote,

tučeni od bure i gospodara galija bičem sa sto uzlova.

Na tom tihom umiranju osnivaju se povijesno-junačke anegdote.

Putniče, koji ploviš ovim zaljevom, ljeti, u sjaju sunca,

i diviš se ljepoti pejzaža i ultramarinskoj paleti mora,

znaj da su ove vode jedini svjedoci vijekova, tobož jedne divne pobjede,

i dana, kada moreplovcu čuvahu svoje okove, mjesto admiralskih sabalja i odora.

...

(Hrvatsko slovo, 29. 12. 1995.)